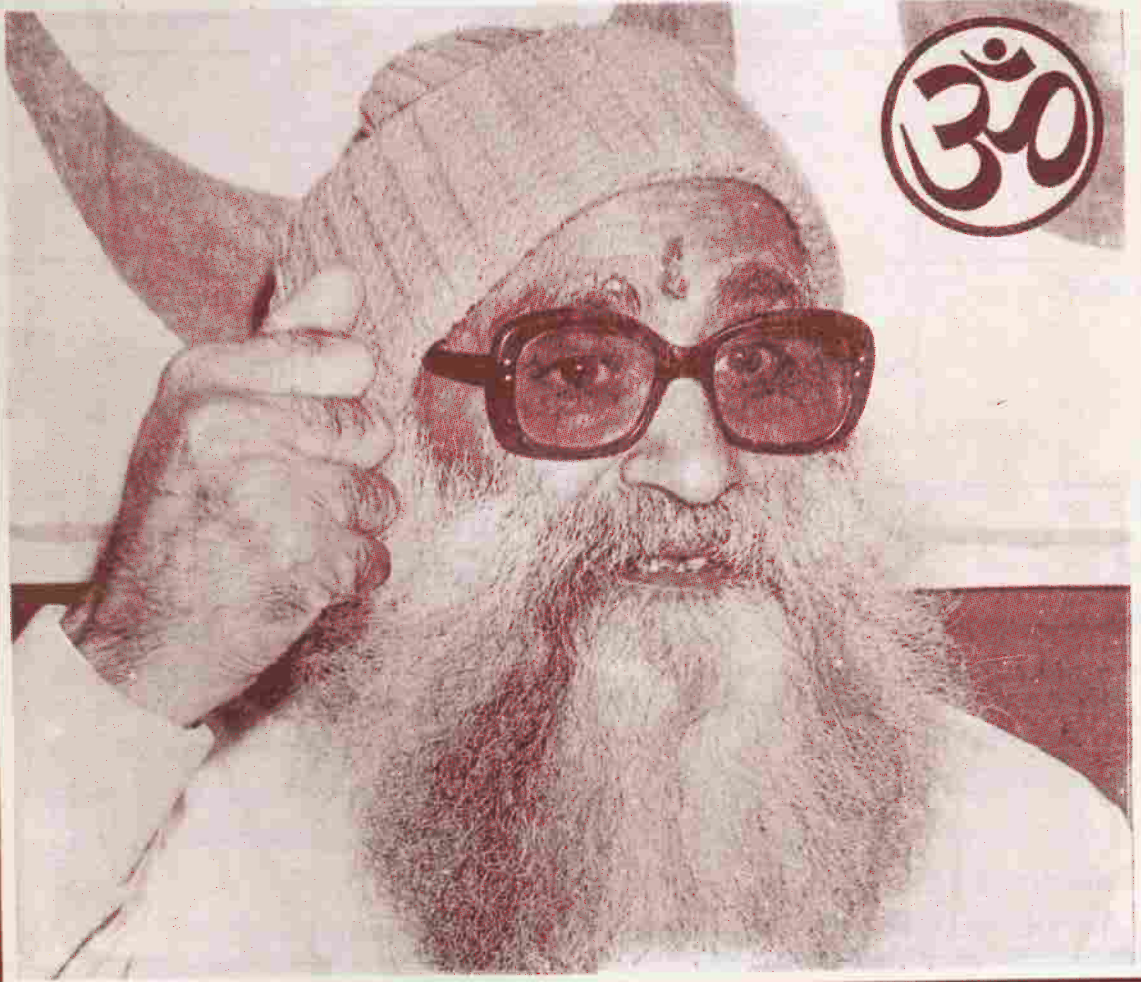

॥ तस्य वाचकः प्रणवः ॥

रुतभमरा

आत्मनो हिताय जगतः सुखाय

‘योग’ भिक्षा लावीओ, ‘भिक्षु’ जनी गुरुद्वार;
मुमुक्षु जइर पामशे, सौनो मुजमां भाग.

॥ ॐ ॥

॥ तस्य वाचकः प्राग्वः ॥

ओम् परिवारना उत्सव - १९९९

कथा प्रसंग निमित्ते	स्थल	तारीख अने वार
गुरुपूणिमा	छ्छाबेननी वाडी, पुष्पकुंज पास कांकरिया, माणीनगर, अमदावाद-२८.	९-७-९९ गुरुवार सवारे ७ थी ३
ओम् गुरुदेव जयंती	पंकरभाई शाह अशोक ओपार्टमेंट, सेन्ट्रल बेंकनी सामेनी गलीमां, सी.जे.विद्यालय पास, आंबावाडी, अमदावाद.	१४-१०-९९ बुधवार सांजे ४ थी ८
जेसतुं वर्ष	नेपथभाई व्यास ३, गंगापर सोसायटी, सरदार पटेल डाईस्कूलनी सामे, माणीनगर, अमदावाद -८.	२१-१०-९९ बुधवार सवारे ७ थी ८
श्री गायत्री अनुष्ठान साधना शिबिर निमित्ते	"निर्विकल्प मुक्तिधाम" नाथाभाई अ. पटेलना भेतर्मां, मु. पवियड (वेडा), ता. कवोव, जि. महेसाणा.	२७-१२-९९ रविवार सवारे १० थी ३

નોંધ : ओम् ભગવાનની કૃપાથી, આધ્યાત્મિક સ્મૃતિની જાગૃતિ અને આધ્યાત્મિક સંગઠનની ભાવનાથી ઉત્સવ મનાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવે છે. તો ઉત્સવ વિષેની વિગત ઉત્સવના આઠ-દસ દિવસ પહેલાં મેળવી લેવી જરૂરી છે. અમદાવાદની બહાર ઊજવાતા ઉત્સવોના સ્થળે પહોંચવા માટે લકઝરી કે એસ.ટી. બસની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે. તો જે તે કાર્યક્રમ માટે નક્કી થયેલ સમય પહેલાં પૈસા ભરી નામ નોંધાવી દેવું જરૂરી છે.

ઉત્સવની તારીખ અને સ્થળ યાદ કરવા માટે આ પત્રિકાની સાચવણી જરૂરી છે.

શ્રી ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર નિમિત્તેનો ઓમ્કાર ધ્વજ રોહણ તથા ભિન્નબોધોત્સવ

તા. ૨૮-૧૨-૯૭ - રવિવાર

સ્થળ :- નિર્વિકલ્પ મુક્તિધામ. (નાથાભાઈ અ. પટેલના ખેતમાં)

મુ. પવિયડ (વેડા), તા. કવોવ, જિ. મહેસાણા.

પ. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજીની જીવનગાથા

- યોગભિક્ષુ

સંકલન : નેષધ વ્યાસ

બચપાણનાં સંભારણાં

(૧) અમારા કુટુંબમાં પહેલેથી જ એવો રિવાજ અને અમારાં બાનો ખૂબ આગ્રહ કે ઘરમાં ધાવાગું બાળક હોય એને સવારમાં ઊંઠતાવેંત હરડે અને શેકેલા કાચકાનો ઘસરકો પિવડાવવાનો. એના કારણે બાળકની તંદુરસ્તી ખૂબ સારી રહેતી. અમે બધા જ ભાઈબહેનો બચપાણમાં ખૂબ તંદુરસ્ત અને નિરોગી. આમ, બાળકને બચપાણમાં કોઈપણ પ્રકારની તકલીફ નડે જ નહીં. બહેનો મોટી ઘઈ, પરણીને પોતપોતાના સાસરે ગઈ ત્યારે આ સંસ્કાર સાથે જ લઈને ગઈ. બહેનો પણ પોતાના બાળકોને હરડે અને કાચકાનો ઘસરકો પિવડાવે. તેથી તેમનાં બાળકો પણ ખૂબ તંદુરસ્ત રહેલાં. વેદકીય રીતે વિચારતાં પણ આ પ્રયોગ યોગ્ય લાગે છે. કારણ કે ધાવાગું બાળક સામાન્ય રીતે દૂધ ઉપર જ હોય; ચાહે માતાનું, કે ચાહે ગાયનું, કે ચાહે બકરીનું દૂધ. દૂધનો સ્વભાવ વાયુ અને કૃમિ પેદા કરવાનો. તેથી આ બંને તકલીફો ઉપર હરડે અને કાચકું (કડવાશ) ખૂબ અસરકારક કહેવાય. હરડે વાયુ ઉપર અસર કરે અને કડવાશ કૃમિ ઉપર અસર કરે. એટલે એ પિવડાવવાથી બાળકના પેટમાં કરમિયાં અને વાયુ ધાય જ નહીં. તો, પહેલેથી જ ઘરમાં અને પિયરમાંથી આ સંસ્કાર લઈને ગયેલી બહેનોના સાસરે આ રીતે જ બાળઉછેર થતો.

નાના બાળકને ખોળામાં લઈ અમારાં બા બેઠાં હોય. સામે નાનો ઓરસિયો હોય. (એ ઓરસિયો અત્યારે પણ અમારી

પાસે છે.) બા એ ઓરસિયા ઉપર દૂધ કે પાણીના બે-ત્રણ ટીપાં નાખી, બેઠાં બેઠાં કાચકું ઘસતાં હોય. એ થોડું ઘસાય એટલે આંગળી દ્વારા ચમચાના કાંઠા ઉપર લઈ લે. પછી હરડે ઘસે. હરડેને પણ આંગળી દ્વારા ચમચા ઉપર લઈ લે. આ ક્રિયા ચાલતી હોય ત્યારે અમે બધાં બાળકો બાની ફરતે ટોળું વળીને બેસી ગયાં હોઈએ; બે હથેળીઓ, આગળ જમીન ઉપર ટેકવી દીધેલી હોય અને ધ્યાનપૂર્વક જાણે કોઈ રમત નિહાળતાં હોઈએ એમ એ ક્રિયા જોતાં હોઈએ. બા બાળકને ઘસરકો પિવડાવવા જાય ત્યારે બાળક મોઢું ખોલે નહીં. બા એક આંગળી એના મોઢામાં નાખી, એનું મોઢું પહોળું કરી ઘસરકો પિવડાવી દે. ઘડીક વાર તો બાળક ગળગળ, ગળગળ, ગળગળ એવો ગળામાંથી અવાજ કાઢે અને ઘસરકાને મોઢામાં જ રાખે, પેટમાં ઉતારે નહીં. થોડી વાર પછી ઘસરકો ગળક દઈને બાળકના પેટમાં ઊતરી જાય. અમે સૌ બાળકો નવિનતા અને મનોરંજનની દૃષ્ટિએ આ ક્રિયા જોતા હોઈએ. આ દૃશ્યની સાથે સાથે અમારી નજર બાની બાજુમાં પડેલા ઘસાયેલા કાચકા ઉપર હોય. મોકો મળતાં અમે ઝપટ મારી, કાચકું લઈને ભાગી જઈએ. બધા 'ભાગ્યો... ભાગ્યો...' કરતા રહે એ દરમ્યાન થોડા આગળ જઈ અમે કાચકાને મોઢામાં નાખી કરડીને ખાઈ જઈએ. કાચકું કડવું ઝેર જોવું, માથાના વાળ ઊભા કરી નાખે એવું. તો, એવા કાચકાને અમે નાના હતા ત્યારે કરડીને ખાઈ જતા.

એવા પ્રકારનો અમારો સ્વભાવ, એવા પ્રકારની કુદરતી બક્ષિશ.

આ વાત એટલા માટે યાદ આવી કે અત્યારે અમે સિત્તેરની આસપાસ પહોંચી ગયા. હવે ઉંમર પ્રમાણે, જમાના પ્રમાણે, મોસમ પ્રમાણે જેમ બધા બીમાર પડે એમ અમે પણ બીમાર પડીએ અને વત્તાઓછા પ્રમાણમાં દવાઓય કરવી પડે. જેમ સૌ ગોળીને મોઢામાં નાખી, ઉપર પાણીનો ઘૂંટડો લઈને ગોળી ગળી જાય તેમ અમે દવાની ગોળીઓને પાણી સાથે ગળી શકતા નથી. અમારા માટે આ રીતે ગોળી ગળવાનું કામ મહામુશ્કેલીનું. અને જે એ રીતે ગળવા જઈએ તો ગોળી અન્નનળીમાં ફસાઈ જાય. આવા અનુભવો પાંચ-સાત વખત થયા અને એ વખતે બહુ ત્રાસ થયો. ક્યાંય સુધી ગોળી ઊતરવાની રાહ જોવી પડે અને ઘણા સમય પછી એ ગોળી એની મેળાએ જ નીચે ઊતરે. ત્યાં સુધી મહા ત્રાસ વેઠવો પડે. આવા અનુભવો પછી અમે એવું નક્કી કર્યું કે ગોળીને કરડીને ખાઈ જવી અને માથે પાણીના ઘૂંટડા પી જવા. અમે આ રીતે ગોળી લેતા હોઈએ તે જોઈને જોનારાને ખૂબ આશ્ચર્ય થાય. એમને એમ થાય કે સાધારણ ગોળી તો ઠીક પણ કડવી ઝેર જેવી ગોળીઓ પણ ગુરુજી ચાવીને ખાઈ જાય છે! તો, અત્યારે ત્યારે ગોળીને કરડીને ખાતા હોઈએ ત્યારે બચપાણનું એ દૃશ્ય અમારી નજર સમક્ષ તરવરે છે. જેમ જલેબી, કે પેંડો, કે ગોળ પડ્યો હોય એ લઈને છોકરું ભાગે એમ અમે બા પાસે પડેલો કાચકાનો ટુકડો લઈને ભાગતા અને કરડીને ખાઈ જતા. એ વખતની જે કુદરતી બક્ષિશ તે અત્યારે ખૂબ જ રાહતકર્તા થઈ ગઈ. હવે ગમે એવી ગોળી હોય તોય અમે કરડીને ખાઈ જઈએ છીએ, એમાં અમને જરાય મુશ્કેલી લાગતી નથી. તો આ પણ એક બચપાણનું સંભારણું છે. અસ્તુ.

જીવનપાથેય

(૨) કોઈની પણ મજબૂરીનો લાભ લેવો એ ખૂબ ખરાબ ગણાય છે. શા માટે? એટલા માટે કે કોઈની મજબૂરીનો લાભ લેતાં પહેલાં આપણે આપણને ખૂબ તૈયાર કરવા પડે છે. આપણા સ્વભાવમાં નિષ્કૃષ્ટતા લાવવા માટે થઈને આપણે ખૂબ તૈયારી કરવી પડે છે. આપણા આત્માનો જે મૂળ સ્વભાવ - કડુણા અને દયાળુપણું; એ બંનેને આપણે આપણા હાથે જ રહેંસી નાખવાં પડે છે. સામાને આપણે જેટલું નુકસાન કરીએ છીએ એના કરતાંય આપણને પોતાને આપણે જબરદસ્ત નુકસાન કરીએ છીએ. આ રીતે આપણે આપણા આત્માની જ

હત્યા કરીએ છીએ - આપણા આત્માને જ આપણે રહેંસી નાખતા હોઈએ છીએ. આ સૂક્ષ્મ વાતોને જે સમજીએ તો આપણને ખબર પડે કે કોઈની પણ મજબૂરીનો લાભ લેવો એ આપણા માટે ખરાબ છે. એ બીજાને નુકસાનકર્તા છે એટલું જ નથી પણ આપણા પોતાના માટે તો જબરદસ્ત નુકસાનકર્તા છે. આપણે આપણા સ્વભાવ વિરુદ્ધ થવા માટે થઈને આપણે આપણી શક્તિને ઘણી બધી વેડફી નાખવી પડે છે, ત્યારે આપણે નિષ્કૃષ્ટ બની શકીએ છીએ, ત્યારે આપણે આપણા સ્વભાવની વિરુદ્ધ જઈ શકીએ છીએ. અસ્તુ.

(૩) મતભેદ ભલે પડે પણ મનભેદ ન પડવો જોઈએ. મનભેદ પડે એ ઘણું મોટું નુકસાન છે. મતભેદ પડે એની સાથે સાથે મનભેદ પડેતો એમ સમજવાનું કે આપણી સમજણ હજુ કાચી છે, હજુ આપણે અપરિપક્વ છીએ, હજુ આપણે મનુષ્યજન્મની સાર્થકતા શેમાં છે એની સમજણથી રહિત છીએ; ભલે આપણે આપણને પોતાને ખૂબ બુદ્ધિશાળી અને ડાહ્યા સમજતા હોઈએ પરંતુ ખરેખર આપણે બુદ્ધિહીન છીએ, સમજણ વિનાના છીએ. મતભેદ પડવો એ તો સ્વાભાવિક છે. આવડી મોટી જીવસૃષ્ટિ, આટલાં બધાં અગણિત મસ્તકો! એટલે સૌનો મત જુદો હોઈ શકે. આપણો મત રજૂ કરીએ એ વખતે આપણાથી ભિન્ન મતના હોય એના તરફ અથવા એમને આપણા તરફ મનભેદ ન થવો જોઈએ. મનુષ્યજન્મ સફળ અને સાર્થક કરવા માટેના આ ઉત્તમ સદ્ગુણો છે જે મનુષ્યે અવશ્ય કેળવવા જોઈએ. અસ્તુ.

બચપાણનાં સંભારણાં

(૪) (તા. ૧૮-૯-૯૭) અત્યારે અમારી તબિયત નરમ છે. ઓગષ્ટની પહેલી તારીખે ડાબી આંખના મોતિયાનું ઓપરેશન કરાવ્યું. પછી હોસ્પિટલમાંથી સીધા જ ડોક્ટર સોમાભાઈ પટેલ(ડૉ. સદ્ગુરુસમપાણભિશુજી)ના ઘેર આવી ગયેલા. તે દિવસના અમે ડોક્ટરસાહેબના ઘેર જ છીએ અને એમનું આખું કુટુંબ સેવાનો લાભ લઈ રહ્યું છે. અહીં રોજ રાતે ત્રણ-ચાર આધ્યાત્મિક મિત્રો બેસવા આવે છે, અમારો સમય પસાર કરાવવા આવે. એ લોકો આવે ત્યારે ક્યારેક અમે સૂતા હોઈએ તો ક્યારેક બેઠા હોઈએ. અમે ચૂપચાપ બેઠા હોઈએ એટલે એ લોકો પણ મૂંગા મૂંગા બેઠા હોય. અમે એમને ખૂબ આગ્રહ કરીને કહીએ કે 'તમે લોકો જે ઠીક પડે તે વાતો કરો - તમારી

નોકરીની, તમારા વેપારધંધાની કંઈ વાતો કરો તો અમારું ધ્યાન તમારી વાતોમાં ખેંચાય અને તો અમારી તકલીફ ધોડો સમય ભુલાય.' એક દિવસ અમારા આધ્યાત્મિક મિત્રો વાતોએ ચડી ગયા. હું એક બાનુ પડખું ફરીને સૂતેલો હતો. તેઓ જગતમાં ચાલતા વહેમો, ભ્રમો અને અંધશ્રદ્ધાઓ વિષેની વાતો કરતા હતા અને પોતપોતાને ધયેલા અનુભવોની એકબીજાને જાણ કરતા હતા. તેમના અનુભવો સાંભળીને અમને અમારા નાનપણનો એક કિસ્સો યાદ આવી ગયો. જે કે આમ તો એ વાત અમને અમેરિકાના વેસ્ટ વર્જિનિયા સ્ટેટમાં યાદ આવેલી. કારણકે ભૂતકાળના એ પ્રસંગ વખતે જે ભાઈ અમારી સાથે હતા તે અમેરિકામાં જ સ્થાયી થયેલા. તેમનું નામ બળવંતભાઈ ભટ્ટ. અમેરિકામાં અમે એમને ફોન કરીને પૂછ્યું કે તેમણે અમને ઓળખ્યા કે નહીં? કારણકે વર્ષો પછી ફોન પર મળવાનું થયું. જે કે બળવંતભાઈ અમને તરત ઓળખી ગયા અને ફોન ઉપર જ કહ્યું કે, 'હા ગુરુજી! આપણે કાળીચૌદશના દિવસે હળવદના સ્મશાનમાં ગયેલા એ વાત મને બરાબર યાદ છે.' હળવદનો એ પ્રસંગ આ મુજબ હતો -

એ વખતે અમે અમારી યુવાનીની ઉંમર કરતાં ધોડા નાના હોઈશું. અમારા મિત્રો, નંદલાલ દવે કે જે અત્યારે મુંબઈમાં એડવોકેટ છે અને બળવંતભાઈ ભટ્ટ કે જે હાલમાં પરિવાર સહિત અમેરિકામાં છે, તેઓ એમ માનતા કે કાળીચૌદશને દિવસે સ્મશાનમાં ભૂત ધાય અને એ દિવસે આપણને ભૂત જેવા પાણ મળે. આવી બધી વાતો અમે બચપણથી જ ઓછી માનીએ. માતાપિતાના અને મોસાળના ઉચ્ચ આધ્યાત્મિક સંસ્કારોને કારણે અમે આવી વાતો માનતા નહીં અને બીજાને પણ એવી વાતોમાંથી મુક્ત કરવાનો પ્રયત્ન કરતા. તેથી જ અમે અમારા મિત્રોનો ભ્રમ ભાંગવા કહ્યું કે ચાલો, કાળીચૌદશના દિવસે જ આપણે સ્મશાનમાં જઈએ અને ભૂતને નજરે જોઈએ. નક્કી કરેલા સમયે અમે ત્રણે ભેગા થયા. સાથે લાકડીઓ, છરીઓ, બેટરી વ. લીધા. અમે એ બંનેને સૂચના આપી કે 'તમે બંને એવું કંઈ જુઓ તો ભડકીને ભાગી જતા નહીં કે અમને વળગી પડતા નહીં. પૂરી હિંમત રાખજો.' એમ કહી અમે એમને માનસિક રીતે તૈયાર કર્યા. અમે હળવદના સ્મશાન તરફ ચાલવા લાગ્યા. તે કાળનું હળવદનું સ્મશાન એટલે દિવસે પાણ ભયંકર લાગે! અત્યારે તો એ સ્મશાન વેકુંઠધામ જેવું થઈ ગયું છે. પાણ એ વખતનું સ્મશાન એટલે મહાભયંકર બિહામાણું. ઘણા મોટા વિસ્તારમાં અનેક પ્રકારની

નાની-મોટી શૂરા-સતીની દેરીઓ; કેવળ પથ્થરથી જ બનેલી. અગ્નિદાહ આપવાની ભવ્ય છાપરી. એક દેરી સોળ થાંભલાવાળી, જે સોળસ્તંભીના નામે ઓળખાય. તેની પાણ લોકવાયકા એવી કે તે દેરી એક રાત્રીમાં જ તૈયાર કરી નાખેલી. વળગાડવાળી વ્યક્તિને તેમાં બેસાડે તો તેનો વળગાડ દૂર થઈ જાય. ભવાની-ભૂતેશ્વરનું ભવ્ય-વિશાળ મંદિર. એ કાળમાં તો એ મંદિર એવું અવાવડું અંધારિયું પડી રહેતું કે તેમાં પગ મૂકતાં જ હૃદય ધડકવા લાગે. બે પગલાં અંદર પ્રવેશીએ કે તેમાં ધામા નાખીને લાંબા સમયથી રહેલાં પક્ષીઓ પાંખો ફફડાવતાં બહાર નાસવા લાગે. બિહામાણા વાતાવરણમાં આવો ઓચિંતો ફડફડાટ સાંભળીને હેબતાઈ જવાય. કોઈ પક્ષી આપણા માથે ભટકાઈ પાણ જાય. તે વખતે આપણી રાડ ફાટી જાય. નીચે ફર્શ ઉપર તો બકરીની લીંડીઓની પથારી પથરાયેલી હોય. આવું સ્મશાન જોણે જોયું હોય તે અત્યારે જુએ તો તેને તે વેકુંઠ જેવું લાગે. સ્મશાનનું નામ છે "રાજેશ્વર". અત્યારે ત્યાંની બધી વ્યવસ્થા જેતાં 'રાજેશ્વર' નામ સાર્થક લાગે. હજુ અત્યારે પાણ રાજેશ્વરની ભવ્યતા એવી જ જળવાઈ રહી છે. એ ભવ્યતાનો આસ્વાદ માણવા એક વખત રૂબરૂ મુલાકાત લેવી જોઈએ. તો જ ખબર પડે કે હળવદના રાજેશ્વરની ભવ્યતા કેવા પ્રકારની છે! અસ્તુ.

એ બધું દિવસે પાણ ભયંકર ડરામાણું લાગે ત્યાં રાતની તો વાત જ શું કરવી!? તો, એવા ડરામાણા સ્મશાનમાં અમે કાળીચૌદશની રાત્રે ગયા. સ્મશાનમાં જઈ બેટરી ચાલુ કરી અમે દેરીએ દેરીએ ફર્યા. ચારે બાનુ બધે ચક્કર માર્યાં. ક્યાંય ભૂત-પલિત દેખાયું નહીં. સ્મશાન આખું ખૂંટી વળ્યા પછી મોડી રાત્રે અમે પાછા આવ્યા. તો આમ, અમારા મિત્રોના મનમાંથી વહેમ દૂર કરવાનો અમે સક્રિય પ્રયત્ન કર્યો.

અમે અમેરિકામાં હતા ત્યારે ઉપરોક્ત પ્રસંગની યાદ બળવંતભાઈએ આપી. બળવંતભાઈએ ફોન ઉપર આ પ્રસંગ સિવાયની બીજી પાણ એક વાત યાદ કરાવી. તેમણે અમને ફોનમાં જાણાવ્યું કે - "મારાં લગ્ન થયાં ત્યારે હું અને મારાં પત્ની આપને મળવા આવેલાં. મારાં પત્ની એ વખતે ખૂબ દૂબળાં, વધુ પડતાં દૂબળાં. તેમને જોઈને આપે કહેલું કે અરીસાની સામે ઊભાં રહી ખૂબ હસો, ખૂબ હસો. આપે કહ્યા મુજબ અમે એ પ્રયોગ પાણ કરેલો. જે કે અત્યારે તો મારાં પત્ની એટલાં બધાં જાડાં છે કે બેઠાં હોય તો ઊઠીય નથી શકતાં!" ફોન ઉપર બળવંતભાઈની આ વાત સાંભળી અમને કહેવાનું મન તો થયું કે હવે તમારાં

પત્નીને કહી કે અરીસા સામે ઊભાં રહી ખૂબ રડો, ખૂબ રડો; જોવું એકશન તેવું તેનું રિએકશન. પરંતુ આવી વાત એમને ધોડી કહેવાય ?

તો આમ, ડોક્ટરસાહેબને ત્યાં ભક્તો વહેમો અને ભ્રમોની વાતો કરતા હતા તેથી ઉપરોક્ત વાતો યાદ આવી ગઈ. અસ્તુ.

જીવનપાથેય

(૧) કોઈ માણસને ડુંવારે ડુંવારે ઈર્ષા વ્યાપી જાય તો એની સાથે સાથે એના ડુંવારે ડુંવારે ક્રોધ પણ વ્યાપી જાય. અને જોના ડુંવારે ડુંવારે ક્રોધ વ્યાપી જાય એને પછી ડુંવારે ડુંવારે ગાંડપણ ચડે, ગાંડપણ વ્યાપી જાય. જોના ડુંવારે ડુંવારે ગાંડપણ વ્યાપી ગયેલું હોય એ શું બોલશે, એ શું બકશે એનો કંઈ નેઠો ખરો ? તેથી 'અમુક માણસ અમુક વખતે મને આમ કહી ગયો હતો, મને આવું મહેણું મારી ગયો હતો, મને આવા ખરાબ વાક્યો કહી ગયો હતો' એમ એને જો યાદ કરીકરીને આપણે દુઃખી થઈએ તો પછી આપણે ડાહ્યા ધાના કહેવાઈએ? જોના ડુંવારે ડુંવારે ગાંડપણ વ્યાપી ગયું છે એ ગાંડો માણસ તો ગમે તે પ્રકારનો બકવાસ કરે. એ વખતે એને ભાન જ ક્યાં છે ? એ વખતે એને વિવેક જ ક્યાં છે ? તમામ વિવેકને વીસરી ગયો છે અને એ અવસ્થામાં એ બોલી રહ્યો છે. બોલી રહ્યો છે એમ કહેવા કરતાંય એમ કહીએ કે એ બકી રહ્યો છે - બેભાન અવસ્થામાં. એટલે એ વખતે એ જો કાંઈ બોલતો હોય તેનું આપણે દુઃખ ન લગાડવું જોઈએ અને એ વાતને લાંબા સમય સુધી યાદ પણ ન રાખવી જોઈએ. તો જ આપણે ડાહ્યા કહેવાઈએ. નહીં તો એય ગાંડો અને આપણેય ગાંડા. એનામાં અને આપણામાં ફર્ક શું ? એ તો અત્યારે ઈર્ષા, ક્રોધ અને ગાંડપણના આવેગમાં સંપૂર્ણ બેભાન છે. એને લાભ અને હાનિ બાબતનો કોઈ જ વિચાર નથી, એ વિવેકાંધ થયેલો છે. એ તો અંદરથી જો વેગ આવી રહ્યો છે એને તાબે થઈ રહ્યો છે. પરંતુ આપણે તો એ વખતે વિવેકશીલ હતા. તો આપણે એ વખતે વધુ સાવધાન રહેવું જોઈએ. અસ્તુ.

પ્રેરણાદાયી સ્વપ્ન

(૬) (તા. ૨૦-૯-૯૭) પંકજભાઈ અને દામોદરભાઈ મળવા આવ્યા હતા. અમે બપોરનું ભોજન લઈ અને ઘડીક આરામ કરતા ત્યાં. એમનો સમય થયો એટલે એ બંને ગયા. અમે ઘડીક લાંબો વાંસો કરવાનું વિચાર્યું. લાંબો વાંસો કરતી વખતે ઊંઘ ન

આવી જાય તેની અમે કાળજી રાખીએ છીએ. જો દિવસે ઊંઘ આવી જાય છે તો શરદી થઈ જાય છે. અમે લાંબો વાંસો કર્યો. થોડા સમય પછી સહેજ ઝપકી આવી ગઈ, એમાં આવું સ્વપ્ન આવી ગયું -

નાના છોકરાને જો બાબાગાડીમાં બેસાડે છે એવી બાબાગાડીમાં બેઠા છીએ અને બાબાગાડીને આઘીપાછી આઘીપાછી કરીએ છીએ. આમ કરતાં કરતાં જ્યાં પાછળની બાજુ અમે નજર કરી ત્યાં જોયું કે મુક્તાનંદબાબા એવી જ બાબાગાડીમાં બેઠેલા છે અને અમારી તરફ ખૂબ ઝડપથી આવી રહ્યા છે. તેઓ થોડે જ દૂર રહ્યા એટલે અમને ડર લાગ્યો કે હમણાં ભટકાશે, હમણાં ભટકાશે. અમે એમને અટકાવવા જોર જોરથી બૂમો પાડી - સાહેબ...સાહેબ...સાહેબ... ત્યાં તો ભડી દઈને એ ભટકાણા. અમારા ઉપર નજર પડી એટલે કહે 'અરે! ધોગભિશુ.....' એમ કહીને હા...હા.... કરીને હસ્યા અને પોતાની ગાડી આગળ ચલાવવા લાગ્યા. તે વખતે પણ હાથ લાંબો કરીકરીને અમે કહ્યું કે સાહેબ...સાહેબ... ઘડીક ઊભા રહો, ઘડીક ઊભા રહો પણ એ તો આગળ નીકળી જ ગયા. જો ઘડીક ઊભા રહ્યા હોત તો, પંદર દિવસ પહેલાં અમને એમનું જો સ્વપ્ન આવેલું એનું રહસ્ય એમને પૂછવાની અમારી ઈચ્છા હતી. પરંતુ એ તો આગળ નીકળી જ ગયા. અસ્તુ.

(૭) (એક ભક્તને આવેલું સ્વપ્ન) ગઈકાલે ખંડેરાવપુરાથી માધાભાઈ અને બળદેવભાઈ અમારી તબિયત જોવા આવેલા. ઘડીક બેઠા પછી તેઓ વાતે વળગ્યા. વાતો કરતાં કરતાં બંને ખૂબ હીલા હીલા થઈ ગયા, રડું રડું થઈ ગયા. પછી બળદેવભાઈએ ગળગળા થઈને વાત કરી કે -

"બાપુ ! મને આપનું સ્વપ્ન આવ્યું હતું. આપ જાણે બહુ બીમાર છો અને મારા ખોળામાં સૂતા છો. થોડી વાર પછી મેં જોયું તો આકાશમાં એક સુદર્શન ચક્ર ફરફર ફરફર ફરતું તું. થોડા સમય પછી મને એક મહાપુરુષ દેખાયા. બે હાથ જોડીને મેં મહાપુરુષને પ્રાર્થના કરી કે, હે દેવ ! મારા ગુરુજીને સાજા કરી દો. એટલે એમણે વરદ હસ્ત ધર્યો અને આપ સાજા થઈ ગયા. પછી મેં બીજી માંગણી મૂકી કે, હે દેવ ! મને જન્મોજન્મ આ જ ગુરુજી મળે એવું વરદાન આપો. આ સાંભળી મહાપુરુષ હસવા લાગ્યા અને હસતા હસતા કહે કે 'તારે તો હજુ ઘણા જન્મ લેવાના છે અને તારા ગુરુજીનો તો આ છેલ્લો જન્મ છે!' તેમની પાસેથી આવું સાંભળ્યું છતાં પણ ફરીફરીને મેં પ્રાર્થના કરી કે -

એ જો હોય તે; એમાં મને વધુ સમજણ પડે નહીં, પરંતુ મને મારા આ ગુરુજી જ જન્મોજન્મ મળે એવું વરદાન આપો જ. પછી મારું સ્વપ્ન પૂરું થઈ ગયું.”

આટલું કહેતાં કહેતાં તો એય થોડો ગળગળો થઈ ગયો અને અમેય થોડા ગળગળા થઈ ગયા. અમે વિચાર કરવા લાગ્યા કે આ ગામડાનો ખેડૂત ! એને તો બળદ, ને હળ, ને સાંતીડું, ને જમીન, ને ખેતર, ને પાદર, ને એના સપનાં આવવાં જોઈએ. કારણકે એ દિવસ-રાત એમાં જ મચી પડ્યો હોય છે. એને બદલે - ક્યાં ગુરુજી, ને ક્યાં ગુરુજીની બીમારી, ને ક્યાં એ મહાપુરુષ, ને ક્યાં એમની પાસે એની પ્રેરાણાદાયી માંગણી - આ બધો વિચાર કરીએ તો એમ લાગે કે એના સૂક્ષ્મ શરીરમાં કેવી ગુરુનિષ્ઠા જાણેલી ! એના પરિણામે જ તેને આવું દિવ્ય સ્વપ્ન આવ્યું ને !? અસ્તુ.

ગુરુનિષ્ઠા

(૮) (તા. ૨૨-૯-૯૭) અમારી તબિયત નરમગરમ રહે છે એટલે અમે ડૉ. સદ્ગુરુસમર્પણભિક્ષુજીના ઘેર રોકાયા છીએ. અહીં રાતે ઘણાં આધ્યાત્મિક મિત્રો મળવા આવે છે. ચાર-પાંચ દિવસ પહેલાં સુજીબેનના દાદા આવેલાં. સુજીબેન એટલે સુનીલભાઈનાં બે વર્ષનાં દીકરી અને સુનીલભાઈ એટલે ડૉક્ટરસાહેબના સગા ભત્રીજા. તો, એ સુજીબેનના દાદા અમારી ખબર કાઢવા આવેલા. થોડો સમય બેઠા પછી કંઈક વાત નીકળી એટલે એમણે કહેવા માંડ્યું કે -

“આ સુજી મારા ઘરે આવીં તી. ઘેર ભજન ચાલતાં તાં એટલે મેં કહ્યું કે, સુજી બેટા ! ભજનની સાથે તું તાલીઓ પાડ. પણ સુજીએ તાલીઓ પાડી નહીં. આ જોઈ સુજીનાં મમ્મી કહે કે, ‘તમે ઓમ્ નમઃ શિવાય મંત્રની ધૂન બોલો. જુઓ, એ તરત તાલીઓ પાડશે.’ એટલે અમે ઓમ્ નમઃ શિવાય મંત્રની ધૂન બોલ્યા, તોય તેણે તાલીઓ ના પાડી. પછી એનાં મમ્મી કહે, ‘એમ નહીં, અમારા ગુરુજી જો દાળમાં બોલે છે એ દાળમાં ધૂન બોલો; તો એ તાલીઓ પાડશે.’ આ સાંભળી અમે સૌ, આપ જો દાળમાં ઓમ્ નમઃ શિવાયની ધૂન બોલો છો એ દાળમાં બોલવા માંડ્યા; એટલે તરત જ સુજી તાલીઓ પાડવા લાગી.”

સુજીના દાદાએ કહેલી આ વાત સાંભળીને અમે ખડખડાટ અદ્ભૂત્ય કરી ઊઠ્યા. અને પછી અમને વિચારો આવવા લાગ્યા કે આ ઘરમાં ગુરુનિષ્ઠા કેવી પનપી છે, કેવી

પાંગરી છે ! ઘરની અંદર ચોરાણું વર્ષના માજીથી માંડી આવડી નાની બે વર્ષની દીકરી - એ બધામાં કેવી ગુરુનિષ્ઠા છે ! આમ તો અવારનવાર આપણે ભજન ગાતા હોઈએ છીએ, સાંભળતાં હોઈએ છીએ કે ‘રંગાઈ જને રંગમાં, તું રંગાઈ જને રંગમાં.’ પરંતુ રંગાઈ જવું કાંઈ સહેલું પડ્યું છે ? ! આ ઘરમાં તો ફક્ત ભજન ગાવાનાં નથી, અહીં તો બધાંનું જીવન જ એ પ્રમાણેનું છે. અહીં તો બધાં ગુરુનિષ્ઠાના રંગમાં રંગાઈ ગયાં છે. અને ગુરુનિષ્ઠા એટલે શું ? ગુરુનિષ્ઠા એટલે શું કોઈ વ્યક્તિમાં અંધશ્રદ્ધા? શું આંધળા થઈ કોઈ વ્યક્તિ પાછળ દોડવું ? ના, એવો અર્થ અમે નથી કરતા. ગુરુનિષ્ઠા એટલે તો સાચી સમજણ, ગુરુનિષ્ઠા એટલે તો સાચું જ્ઞાન; ગુરુનિષ્ઠા એટલે તો મનુષ્યજન્મ સાર્થક અને સફળ કઈ રીતે કરી શકાય તે અંગેની વાતોને સાવધાનીપૂર્વક સાંભળવી, જાણવી અને જીવનમાં ઉતારવી. એ સમગ્ર બાબતોનો સમાવેશ અમે ‘ગુરુનિષ્ઠા’ શબ્દમાં કરીએ છીએ. ‘ગુરુનિષ્ઠા એટલે કોઈ વ્યક્તિ પાછળ આંધળા થઈને દોડવું’ એવો વિકૃત અર્થ અમે નથી કરતા. તો ડૉક્ટરભિક્ષુજીના કુટુંબમાં સાચી ગુરુનિષ્ઠા જોઈ કોને હર્ષ ના થાય ? અમને તો હર્ષ થાય જ પણ તમે સૌ આ ક્રિસ્તો સાંભળશો-વાંચશો તો તમને પણ ખૂબ ખૂબ હર્ષ થશે, આનંદ થશે અને પ્રેરાણા મળશે. અસ્તુ.

જીવનપાથેય

(૯) મનુષ્યમનનું, મનુષ્યસ્વભાવનું ઘડતર જ એવા પ્રકારનું છે કે એ સતત વાતો કરતો જ રહે છે. પરંતુ ત્યારે એ વાચિક વાતો કરે ત્યારે આપણે સાંભળી શકીએ અને આપણે કહીએ કે એ વાતો કરે છે. પણ ત્યારે એનું મોઢું બંધ હોય ત્યારે પણ એની વાતો તો ચાલુ જ હોય છે, એ માનસિક રીતે વાતો કરતો જ હોય છે. તો, જે વાચિક રીતે વાતો કરવાનો મોકો એને લાંબા સમય સુધી ના જ મળે અને ઘણા લાંબા સમય સુધી એ માનસિક વાતો જ કર્યા કરે, માનસિક વાતો જ કર્યા કરે તો એમાંથી ગાંડપણ થઈ જવાની સંભાવના રહેલી છે. તેથી અમુક સમયે તેને વાચિક વાતો કરવાનો મોકો મળવો જ જોઈએ, તો જ માનસિક વાતોનો ખુલાસો (નિકાલ) અમુક અમુક સમયે થયા કરે. જે કે આ વાત સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ છે તેથી સહેલાઈથી સમજાય એવી નથી. તેથી થોડાં સ્થૂળ દષ્ટાંતો દ્વારા એ વાતને સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

જેમ પેટમાં ગેસ થયો હોય અને ગેસની છૂટ - વાદ્યૂટ ના થાય તો કેટલા આકળવિકળ થઈ જઈએ છીએ ! એ ગેસ છૂટી જાય તો જ આપણને શાંતિ થાય છે ને ? જેમ જીવ ચૂંથાતો હોય અને ઊલટી થશે, ઊલટી થશે એમ થતું હોય ત્યારે અને ઊલટી ના જ થાય ત્યારે આપણી કેવી હાલત હોય છે ? જાજરમાં જઈએ પણ મળનો ખુલાસો ન જ થાય અને એવું થોડો વધુ સમય રહે તો કેટલા બેચેન થઈ જઈએ છીએ ! અને એથી પણ વધુ સમય એ જ સ્થિતિ રહે તો ચિત્ત ઉપર, મન ઉપર તેની કેટલી વિકૃત અસર થાય છે ! જે એનો ખુલાસો થઈ જાય તો જ શાંતિ થતી હોય છે. એવી જ રીતે, સતત માનસિક વાતો ચાલતી જ રહે, ચાલતી જ રહે તો એનો ખૂબ ભરાવો થઈ જાય, અને તેથી મન અને મગજ ઉપર એની બહુ વિકૃત અસર પડે. આના કારણે પછી ચિત્તભ્રમ થઈ જવાની સંભાવના. એટલે થોડા થોડા સમયે વાતોચીતો કરી જ લેવી જોઈએ, વાતોચીતો કરવાનો મોકો મળવો જ જોઈએ. એમાં જ મનગમતી અને આનંદદાયક વાતોચીતો થાય તો ખૂબ સારો એવો ખુલાસો થઈ જાય, અને તેથી મન અને મગજ ઉપરથી બોજ સાવ ઊતરી જાય, બધું સાવ હલકું થઈ જાય. આ બધી વાતો મનોવૈજ્ઞાનિક છે અને અનુભવીઓએ આચરવા જેવી અને સમજવા જેવી છે; જેથી બીજાઓને પણ વાચિક વાતોચીતો કરવાનો આપણે મોકો આપીએ અને એ રીતે સમાજમાં સુખશાંતિનો ફેલાવો કરી શકીએ.

અમુક ગાંડા થઈ ગયેલા માણસો ક્યારેક ક્યારેક બૂમાબૂમ અને રાડારાડ કરતા હોય છે. જાણ્યેઅજાણ્યે તેઓને અંદરથી એવી પ્રેરણા થાય છે. વીતી ગયેલા જીવનમાં કોઈ દબાણને કારણે કે ગમે તે કારણવશ એમને વધુ પડતું મીન રહેવું પડ્યું હોય છે. એની વિકૃત અસરના કારણે એમની ચિત્તભ્રમની અવસ્થા થઈ ગઈ હોય છે. આ (ગાંડપાણી) અવસ્થામાં પછી કોઈનું દબાણ રહેતું નથી, તેથી ન્યારે ન્યારે આવેગ થયે એટલે જોરજોરથી રાડો પાડે, બરાડા પાડે; અને થોડી વાર એમ કરે એટલે, માનસિક ભરાવાના નિકાલના કારણે એમને તત્પૂરતી શાંતિ થઈ જતી હોય છે. આમ, આ વાતને જેટલાં દષ્ટાંતો આપીને સમજાવીએ એટલી વધુ સમજાણ પડે પણ આટલાથીય ઘણી બધી સમજાઈ જાય છે.

ઉપરોક્ત વાતો સાંભળીને આપણા મનમાં એક પ્રશ્ન થાય એ સ્વાભાવિક છે કે - જે લોકો લાંબા સમય માટે મીનવ્રત ધારણ કરે છે તેમને શું લાભ ? એ મીનથી તો નુકસાન જ છે ને ?

આવો પ્રશ્ન થવો સ્વાભાવિક છે પરંતુ એને આ રીતે સમજી શકાય, એનું સમાધાન આ રીતે થઈ શકે કે -

દબાણપૂર્વક મીન રાખવું પડે એ અને ઈચ્છાપૂર્વક મનને કેળવવા માટે મીનવ્રત ધારણ કરીએ એ - આ બંને પ્રકારનાં મીન સાવ જુદાં જ છે. મીનવ્રત તો આપણે પોતે ઈચ્છાપૂર્વક ધારણ કરેલું છે; એ મરજિયાત છે, ફરજિયાત નથી. 'આપણે મન ઉપર કેટલો સંયમ રાખી શકીએ છીએ, મનને કેટલું કેળવી શકીએ છીએ' એ બધી ગણતરીઓ મીનવ્રતનું પાલન કરનારના મનમાં હોય છે. જે કે એમાં પણ શરૂઆતના ત્રણેક દિવસ તો બહુ લાભ નથી થતો. કારણકે વર્ષોની બોલવાની આદતને લીધે હર ક્ષણે, હર પળે અંદરથી બોલવાનો વેગ ચડતો હોય છે અને એને આપણે રોકવો પડે છે, એને આપણે મઠારવો પડે છે એનું આપણે ખૂબ ધ્યાન રાખવું પડે છે. આદતના કારણે અંદરથી બોલવાનો વેગ થયે અને મીનવ્રતના કારણે એને આપણે રોકવો પડે; આમ ઘણી શક્તિ વપરાઈ જાય છે. આવું મીનવ્રતના શરૂઆતના ત્રણેક દિવસ બનતું રહે છે, જેને કારણે મીનનો પૂરેપૂરો લાભ મળતો નથી. ત્રણેક દિવસના મીનના અભ્યાસ પછી મન કેળવાય છે, જેથી બોલવાનો વેગ ચડતો નથી. તેથી જ ત્રણ દિવસ પછી જ મીનવ્રતનો સાચો લાભ આપણને મળવા લાગે છે. કારણકે મીનવ્રત ધારણ કરવા પાછળનો ઉદ્દેશ્ય એ છે કે બોલવામાં જે શક્તિઓનો ત્રય થાય છે, જે શક્તિઓ વપરાઈ જાય છે એનો સંગ્રહ કરવો, એને વપરાતી અટકાવીને એનો સંગ્રહ કરવો. આપણે જાણીએ છીએ કે એક શબ્દ પણ બોલવો હોય તોય એની પાછળ આપણા મગજને કેટલું કાર્ય કરવું પડતું હોય છે અને એનો કેટલો બધો શ્રમ પડતો હોય છે! તેથી એ બધા શ્રમમાંથી મગજને થોડો આરામ મળે એટલા માટે જ આપણે મીનવ્રતને ધારણ કરવાનું હોય છે અને એનો લાભ ત્રણેક દિવસ પછી મળવાની શરૂઆત થઈ જતી હોય છે. તો આમ, મીનવ્રત ઈચ્છાપૂર્વકનું મીન છે, મરજિયાત મીન છે; એ એવું મીન નથી કે જે કોઈના દબાણ દ્વારા પાળવું પડતું હોય અને જેની વિકૃત અસર થાય. મીનવ્રતમાં તો લાભ જ થાય છે. અસ્તુ.

(૧૦) મનુષ્યના મનનું, મનુષ્યના સ્વભાવનું ઘડતર જ એવા પ્રકારનું હોય છે કે અતિ વિશ્વાસુ માણસ હોય એના તરફ એને અવિશ્વાસની કલ્પનાઓ થવા લાગે અને સંપૂર્ણ અવિશ્વાસુ હોય એના તરફ એને વિશ્વાસની કલ્પનાઓ થવા લાગે.

આવું હરેકને જુદાજુદા સમયે અને જુદીજુદી પરિસ્થિતિમાં થતું જ હોય છે, અનુભવાતું જ હોય છે. પરંતુ એ વખતે મન ભલે વિશ્વાસમાં અવિશ્વાસ અને અવિશ્વાસમાં વિશ્વાસ જેવી ફૂદાફૂદ કરે પણ આત્મા તો જગૃત જ હોય છે. આત્માને તો સાચી વાતની ખબર પડતી જ હોય છે, આત્મા મન સાથે ઘસડાતો નથી. વિપરીત વિચારવું એ તો મનનું કાર્ય છે. આત્મા તો એ વખતે સ્થિર જ હોય છે. તેથી સાવધાન મનુષ્ય એ છે કે જે મનની ફૂદાફૂદ અને આત્માની સ્થિરતાને જાણી લે. સાવધાન મનુષ્યને એ વાતની ખબર છે કે મન ભલે ગમે તેવા વિચાર કરે પણ

આત્માએ જે નક્કી કર્યું છે એ નિર્ણય ઉપર જ આખરે મનને ચાલવાનું છે. તો આમ, મનનો આવો સ્વભાવ છે. પણ મન સાથે આત્મા ભળી જતો નથી. એ તટસ્થ રીતે બરાબર વિચાર કરે છે કે કોણ વિશ્વાસુ છે અને કોણ અવિશ્વાસુ છે. કોનામાં કેટલો વિશ્વાસ રાખવો જોઈએ અને કોનામાં કેટલો અવિશ્વાસ રાખવો જોઈએ એની એને પૂરેપૂરી પ્રતીતિ છે. અને આવી પ્રતીતિ હોય એ જ એના જીવનમાં સાવધ રહ્યો કહેવાય. અને જે સાવધ રહે એનો જ મનુષ્યજન્મ સાર્થક થતો હોય છે. અસ્તુ.

ભિક્ષુ-નામકરાણ-દિવસનાં સંસ્મરણો

સંકલન : પંકજ શાહ

ઓમ્પરિવારના ઉપક્રમે દર વર્ષે ડિસેમ્બર માસમાં 'ધજરોહાણ'નો કાર્યક્રમ યોજાય છે. આ કાર્યક્રમનું નિમિત્ત છે "ગાયત્રી અનુષ્ઠાન સાધના શિબિર." ધજરોહાણના કાર્યક્રમની સાથે સાથે 'ભિક્ષુબોધોત્સવ' કાર્યક્રમ પણ તે જ દિવસે ઊજવાય છે. ઓમ્પરિવારના ત્રણ ભિક્ષુઓ - (૧) શ્રી ગુરુપ્રેમભિક્ષુ (૨) શ્રી સદ્ગુરુસમર્પણભિક્ષુ (૩) શ્રી ગુરુધ્યાનભિક્ષુ. પ. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજીએ જુદા જુદા પ્રસંગે ઓમ્પરિવારના ત્રણ સ્વયંસેવકોને ઉપરોક્ત નામ આપેલાં. ભિક્ષુઓનો નામકરાણદિવસ ભૂતકાળમાં યોજાયેલો, કે જ્યારે "ઉત્તમ્બરા" સામયિક પ્રગટ નહોતું થતું. પ્રસ્તુત લેખ દ્વારા આ સામયિકના વાંચકગણને ભૂતકાળના એ દિવસોની યાદ તાજ કરાવીએ.

૧૯૮૦ના વર્ષની મહાશિવરાત્રીનો (તા. ૧૪-૨-૮૦નો) એ પરમ પવિત્ર દિવસ હતો. શ્રી અનિલભાઈ દવેના ઘેર અંબાલાલ એસ્ટેટમાં તે દિવસે 'સ્વાધ્યાય-સત્સંગ-મિલન'નો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. ઉપસ્થિત ગુરુભાઈબહેનો પૂજ્ય શ્રી યોગભિક્ષુજીના આદેશાનુસાર ગાયત્રીમંત્રનો જાપ કરી રહ્યાં હતાં. પૂજ્યશ્રી કહી રહ્યા હતા -

"ગાયત્રીમંત્રનો શો અર્થ છે એ આપણે સૌ જાણીએ છીએ. (ભાવાર્થ: હે સર્વવ્યાપક પરમાત્મા, અમે તમારું ધ્યાન ધરીએ છીએ. તમે અમારી બુદ્ધિને પ્રેરો, તમે અમારી બુદ્ધિમાં વસો.) જેને ગાયત્રીમંત્ર આવડતો હોય તે આ અર્થનું રટણ કરી

શકે. અમારું બોલવાનું ચાલુ જ રહેશે. તમે તમારા જાપ ચાલુ રાખો. જાપમાં તલ્લીન થઈ જવાય અને અમારું ન સંભળાય તો વાંધો નથી.

"મહાભારતનું યુદ્ધ શરૂ થતાં પહેલાં અર્જુનનો રથ બે સેનાની વચ્ચે ઊભો છે. એ રથની અંદર અર્જુન બિરાજમાન છે. સારથિની જગ્યાએ ઘોડાઓની લગામ પ્રકડી શ્રીકૃષ્ણ બેઠા છે. રથની ઉપરની ધજમાં હનુમાનજી છે. આ દૃશ્ય શું કહી રહ્યું છે? આ શરીરરૂપી રથના ઈન્દ્રિયોરૂપી ઘોડાની લગામો પરમાત્માના હાથમાં સોંપવી. આ રહસ્ય જ ગાયત્રીમંત્રમાં સમાયેલું છે.

"બાપની ગમે તેટલી સંપત્તિ હશે, પરંતુ છોકરામાં જો બુદ્ધિ નહીં હોય તો એને ગમે તે રીતે ઉડાવી દેશે. પરંતુ એને બુદ્ધિની શુદ્ધિનો વારસો એના પિતા તરફથી મળ્યો હશે - એના પિતાએ એને ગાયત્રીમંત્ર સાચા અર્થમાં શીખવી એની બુદ્ધિની શુદ્ધિ કરી હશે - તો એ સાવ ગરીબ અવસ્થામાં હશે તો પણ બધું જ પ્રાપ્ત કરશે. પોતાનું કલ્યાણ પ્રાપ્ત કરશે, બીજાનું કલ્યાણ કરશે; બહુજનહિતાય-બહુજનસુખાયમાં જબરજસ્ત ફાળો આપશે. પરંતુ ક્યારે? જ્યારે ઓળે એની બુદ્ધિની શુદ્ધિ કરી લીધી હશે ત્યારે. શરીરરૂપી રથના ઈન્દ્રિયોરૂપી ઘોડાઓ છૂટા છે. ઘોડાનો તો શું વેગ હોય. એનાથી મનનો વેગ વધારે હોય છે. મન કરતાં પણ અનંત ગણો વેગ બુદ્ધિનો છે. નિર્ણય લેવાનું કામ બુદ્ધિ કરે છે. માટે જ ગાયત્રીમંત્રના જાપ દ્વારા આપણે

પરમાત્માને પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે તેઓ આપણી બુદ્ધિમાં વસે, તેઓ આપણી બુદ્ધિને પ્રેરે.

“શરીર એ દશ ઘોડાવાળો રથ છે. એમાં અર્જુનરૂપી જીવ બેઠેલો છે. એ જીવ પરમાત્માને પ્રાર્થના કરી રહ્યો છે કે ‘હે પરમકૃપાળુ પરમાત્મા, હું તમારું ધ્યાન કરી રહ્યો છું.’ ધ્યાનના ફળરૂપે એ જીવ શું ઈચ્છે છે? એને કોઈ ભૌતિક વસ્તુ નથી જોઈતી. ધ્યાનના બદલામાં એ જીવ પરમાત્માને પ્રાર્થી રહ્યો છે કે ‘તમે અમારી બુદ્ધિને પ્રેરો. ત્યારે અમે અમારી બુદ્ધિથી કામ કરતા હોઈએ ત્યારે તેમાં તમારી જ પ્રેરાણા હોય. તમારાથી પ્રેરાયેલી બુદ્ધિથી જ અમારા નિર્ણયો લેવાતા હોય.’ તો, શરીરરૂપી રથમાં બેઠેલો અર્જુનરૂપી જીવ પોતાના બધા ઘોડાઓની લગામો ભગવાનને સુપ્રત કરી રહ્યો છે. પરંતુ ભગવાન પાણ વિચાર કરે છે કે મારે કયા રથના ઘોડાની લગામ હાથમાં લેવાની છે? જે રથની ધજમાં હનુમાનજી બિરાજમાન છે તે રથના ઘોડાની. હનુમાનજી એટલે વાસનાઓને હાણી નાખે તે. કેવા? બજરંગ. જેનું અંગ વજ્રનું છે. સંયમનિયમનું પાલન કરી, જોગે પોતાનું અંગ વજ્રનું બનાવી દીધું છે. તો શરીરરૂપી એ રથમાં જીવ બિરાજમાન છે. એના વેગમાન ઘોડાઓ એ રથને પૂરપાટ દોડાવી રહ્યા છે. ક્યારે કઈ તરફ તો ક્યારે કઈ તરફ એની ગતિ છે. જો મોક્ષ તરફ એની ગતિ હશે તો મોક્ષ તરફ ફડફડાટ પહોંચાડી દેવાના, જો નર્ક તરફ એની ગતિ હશે તો જોતજોતામાં નર્કમાં ફેંકી દેવાના. એ કઈ તરફ જશે એ એનું મોહું કઈ તરફ છે એના ઉપર અવલંબિત છે. ભગવાન એ રથનો કબજો ક્યારે લે, એની લગામ સ્વીકારવાની સ્વીકૃતિ ક્યારે આપે? રથ ઉપર જો હનુમાનજીની ધજ ફરકતી હોય તો. એ હનુમાનજી બિરાજેલી ધજના ફડફડાટથી વાસનાનાં, પ્રયંચનાં, ભૌતિક સુખોનાં શિયાળિયાં ભડકીને ભાગી જાય, દેવતા પારેવડાં ઊડી જાય. અસ્તુ.

“આપ સૌ જપ કરતા જાવ અને સાંભળતા જાવ. સોનામાં સુગંધ ભળી છે, અને ત્રીલું, આજે શિવરાત્રી છે. તમે જાપ કરતા જાવ અને સાંભળતા જાવ, પછી જુઓ કે તમારા મનની તાકાત છે કે બીજો ક્યાં આધુપાદ્યું થઈ શકે? અસ્તુ.

“હે સર્વવ્યાપક પરમાત્મા, તમે જીવમાત્રને સાચાં અને ખોટાં કર્મોનાં ફળ આપનાર છો. કારણકે તમે સર્વજ્ઞ છો. તેથી કોઈ પાણ જીવ, ગમે તે જગ્યાએ, ગમે તેવું કર્મ કરે એની આપને ખબર પડી જાય છે. અને તેથી તમે તેને અનુરૂપ ફળ આપી શકો છો. પુણ્ય કરે એને સુખ અને પાપ કરે તેને દુઃખ, તમારા તરફથી

કર્મના અટલ સિદ્ધાંત મુજબ મળે છે. પુણ્ય કરેલું હોય તો વચ્ચે કોઈ લાંચરુશ્વત આપીને એના ફળને બદલાવી ન શકે. એ કામ આપે આપની પાસે જ રાખ્યું છે. એ કોઈના હાથમાં સુપ્રત કર્યું નથી. ક્યારેય નહીં કરો. કારણકે કોઈ એ કાર્ય નહીં કરી શકે. લીંબોળી વાવો તો લીંમડો જ થાય, ઝોટલો વાવો તો આંબો જ થાય; એ કર્મનો અટલ નિયમ છે. એ ત્રિકાળ-અબાધિત, સૂક્ષ્માતિસૂક્ષ્મ નિયમ છે.

“તો, પરમાત્મા બધું જ જાણે છે, કારણકે એ સર્વજ્ઞ છે. સર્વજ્ઞ શાથી છે? કારણકે એ સર્વવ્યાપક છે. એમનું મુખ્ય નામ ઓમ છે. હરિ તારાં નામ છે હજાર. કયા નામે લખવી કંકોત્રી? હરિનાં નામ હજાર નહીં, અગણિત છે. બાવન અક્ષર, એ બધાં એનાં નામ છે. ‘નામ’ અને ‘રૂપ’ એ બધું જ એનું છે.

ભોયમાં પેસી ભોયેરે, કરીએ કાંઈ કામ;

ક્યાંયે જગકર્તા વિના, ઠાલું ન મળે ઠામ.

“આકાશમાં ઊડી જઈને, કે ભોયરામાં પેસીને, કે સાતમા પાતાળમાં જઈને જે કંઈ શુભ-અશુભ કર્મ કરીએ તેની પાણ એમને ખબર પડી જાય છે. કેમ? કારણકે એ સર્વવ્યાપક છે. પરમાત્મા કોઈ અમુક જગ્યાએ જ છે તેમ નથી. તેઓ સર્વવ્યાપક છે અને તેથી સર્વજ્ઞ છે. અને તેથી શુભ કર્મ કરનારને શુભ અને અશુભ કર્મ કરનારને અશુભ ફળ મળતું રહે છે.

“આખા દિવસના કાર્યક્રમમાં અત્યારે જપનો સમય વહી રહ્યો છે. પ્રવચનનો સમય સાંજે રાખ્યો છે. તો, ફક્ત પ્રવચન જ સાંભળવાની ઈચ્છાથી કોઈ સાંજે જ આવે તો સાંજે અમે ન ચે બોલીએ, બોલવાની ઈચ્છા જ ન થાય, બોલવાનો ઉકેલ જ ન પડે, પ્રેરાણા જ ન થાય, ઉત્સાહ જ ન જાગે; આખા દિવસના કાર્યક્રમમાં ગમે ત્યારે બોલાઈ જાય. સમુદ્રમાં ડૂબકી મારનાર મરજીવો હજારો ડૂબકી મારે અને એમાંની મોટા ભાગની ડૂબકીમાં તો એ છીપલાં જ લાવે છે. હજારો ડૂબકીમાં કરોડો છીપલાં લાવે ત્યારે માંડ એક સાચું મોતી મળી જાય. એમ, આખા દિવસનો, આખા મહિનાનો કે આખી બિંદંગીનો કાર્યક્રમ હોય એમાં એક જ મોતી હાથમાં આવી જાય એટલે અનંત જન્મોનો પાર મુકાઈ જાય છે. ગુરુજનોના સંપર્કમાં રહેવાથી અનેક મોતી મળતાં હોય છે, એક મોતી નહીં. જે કે પાર તો એક મોતી મળતાં જ થઈ જાય છે.

“તમારો જાપ સુંદર રીતે ચાલી રહ્યો છે. તમે સાંભળી પાણ રહ્યા છો અને જાપ પાણ કરી રહ્યા છો. આ “ધારણા”નો

એક પ્રકાર છે. યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ; એમ એનો ક્રમ છે. ધારણામાં કઈ રીતે જવાય ? એમાં પાંચેય ઈન્દ્રિયોને પોતપોતાના વિષયો એવી રીતે સોંપી દીધેલા હોય કે પછી એ ઈન્દ્રિયોની તાકાત નહીં કે મનને ક્યાં ખેંચી શકે. ગુરુજનો પાસેથી ધારણાને કેવી રીતે શિક્ષ કરવી એ યુક્તિ ત્યારે પ્રાપ્ત થાય, ત્યારે એ ધારણા કેવી રીતે કરવી એની ગમ પડે છે. જેમ કે :

- (૧) આંખ - પોતાના સદ્ગુરુની મૂર્તિને જોઈ રહી હોય,
- (૨) જીભ - સદ્ગુરુનો માનસિક જ્વળ કરતી હોય,
- (૩) કાળ - માનસિક જાપને સૂક્ષ્મ કાળ સાંભળતા હોય,
- (૪) સ્પર્શેન્દ્રિય - ગુરુદેવનો સૂક્ષ્મ સ્પર્શ અનુભવતી હોય,

(૫) નાક - ઈષ્ટદેવની મૂર્તિ આગળ સૂક્ષ્મ અગરબત્તી પ્રગટાવેલી હોય એની દિવ્ય સુગંધ લઈ રહ્યું હોય.

આમ, દરેક ઈન્દ્રિયને અલગ અલગ વિષયોમાં રોકી રાખવામાં આવી હોય અને ધારણા થયે જતી હોય. “દેશબંધ ચિત્તસ્ય ધારણા”. ચિત્તને કોઈ એક પ્રદેશમાં બાંધી દેવું તે ધારણા. “તત્ર પ્રત્યેકતાનતા ધ્યાનમ્.” અને એ બાંધેલા ચિત્તને, એની બાંધેલી સમયમર્યાદામાં વિશ્લેષ ન આવવો, એમાં અખંડપાણું રહેવું, એ ધારણા એકતાન થઈ જાય તે ધ્યાન. અસ્તુ.

“આજ્ઞે શિવરાત્રી એટલે દિવસે અને રાત્રે એમ ચોવીસે કલાક લાભ ઉદાવવાનો છે. શિવ અને શક્તિ ; જે શક્તિ હોય તો કલ્યાણ (શિવ) સાધી શકીએ અને કલ્યાણની (શિવની) ઉપાસના કરીએ તો શક્તિને મેળવી શકીએ. વિશ્વમાં અનેક પ્રકારની શક્તિઓ છે, શક્તિઓનો પાર નથી. આ, અમે બોલી રહ્યા છીએ એ વાણીની શક્તિ છે. તમે સાંભળી રહ્યા છો એ શ્રવાણશક્તિને આભારી છે. પરંતુ મોટામાં મોટી શક્તિ આપણે કોને કહી છે ? સહનશક્તિને. સહનશક્તિ મોટામાં મોટી શક્તિ છે. બીજી બધી શક્તિઓ તેની આગળ હાથ જોડીને ઊભી રહે છે.

“ગાયતમ્ ત્રાયતે ઈતિ ગાયત્રી: જ્ઞેના ગાવામાત્રથી ગાનારનું રક્ષણ થાય છે, એને ગાયત્રી કહે છે. ગાયત્રીને આપણે માતાજી કહીએ છીએ. એ સ્ત્રીવાચક શબ્દ છે, એ શક્તિની (બળ-તાકાત-સામર્થ્યની) ઉપાસના છે. એટલે એને માતાજી કહ્યાં. તો,

અત્યારે તમે સૌ પણ ગાયત્રીમંત્રના જ્વળ દ્વારા શક્તિની ઉપાસના કરી રહ્યા છે. આજ્ઞના કાર્યક્રમનું નિમિત્ત છે શ્રી વિનુભાઈ શાહનો વિદેશ-વિદાય-સમારંભ. આ કાર્યક્રમની સાથે અમે બીજા પણ એક કાર્યક્રમ ગોઠવી દીધો છે, તેમને આધ્યાત્મિક નામ આપવાનો. બોલો “સત્યગુરુદેવની જ્વળ, ધર્મગુરુદેવની જ્વળ.”

“ઓમ્ પરિવારની વ્યક્તિ જ્યાં પણ હોય, એણે સભામાં પ્રવચન પૂર્વે ઉપરોક્ત જ્વળ બોલાવવાની હોય છે. “પરમાત્મીય, સદ્ધર્મપ્રેમીઓ; સૌનું સ્વાગત, સૌને વંદન. જ્વળગુરુદેવ, જ્વળનારાણા.” ઉપરોક્ત હશે વિનુભાઈનું સભા-સંબોધન. વિનુભાઈ પ્રવચન કરતાં પહેલાં સભાને ઉપરોક્ત રીતે સંબોધશે. અને એમનું પરદેશનું ભાથું -

“દુનિયાની કોઈ તાકાત લઘુને ગુરુ બનતાં રોકી નહીં શકે; લઘુ, ગુરુ બનીને જ રહેશે.” આ હશે એમનું ભાથું, એમનો ગુરુસંદેશ, ગુરુદેવ તરફથી તેમને સંદેશો, તેમના તરફથી લઘુઓને સંદેશ; આ જ તેમનું હથિયાર, શક્તિ, ભક્તિ, યુક્તિ-પ્રયુક્તિ; આ જ તેમને આશીર્વાચન, આ જ તેમના જગતને આશીર્વાચન. ગુરુદેવને સમર્પિત થઈને, ગુરુ-ઈચ્છાને ગુરુઆજ્ઞા માની લઈને, ગુરુસંદેશને તન-મન-ધન અને વિચાર-વાણી-વર્તનથી અમલી બનાવીને ‘લઘુ’ કેવી રીતે, કેટલી શીઘ્રતાથી ‘ગુરુ’ બની જાય છે, તેનું તેઓ પોતા દ્વારા પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ રજૂ કરશે.

“એમના ભાષા ઈત્યાદિની વાત થઈ. હવે રક્ષાની વાત. જેમ અભિમન્યુની રક્ષા કુંતામાતાની રાખડી કરતી હતી તેમ ગુરુશ્રદ્ધાની રાખડી એમની રક્ષા કરશે. ગુરુશ્રદ્ધા એટલે ગુરુદેવ તરફની અટલ, અચલ, અખંડ શ્રદ્ધા. ગુરુશ્રદ્ધાની હાજરીમાં બ્રહ્માંડની તમામ શ્રદ્ધાઓ લઘુમાં પરિણમી જાય. ગુરુશ્રદ્ધા તેને ધારણ કરનારને ગુરુ બનાવી દે. ગુરુશ્રદ્ધા એને ધારણ કરનારના સંપર્કમાં આવનારને ગુરુ બનાવી દે. આવી ગુરુશ્રદ્ધા હશે એમની રાખડી. કોઈ સ્થૂળ દોરાના પ્રતીકની રક્ષા નહીં, પરંતુ ગુરુશ્રદ્ધાની અતિ સૂક્ષ્મ રક્ષા. લઘુ, ગુરુ સાથે તાદાત્મ્ય સાધીને ગુરુ બની જાય છે. ગુરુ સાથે એકાકાર થઈ ગયા પછી ગુરુવિયોગ અસહનીય છે. એ અવસ્થામાં, ક્ષણાર્ધ માટે શરીર પોકારી ઊઠે છે કે ‘અબ તુમ્હારે હવાલે ગુરુદેવ, સાધીઓ !’ તો, એ વખતે ગુરુજ્ઞાન એમની વહારે ધાસે કે પરમજ્ઞાનથી તો હું ગુરુદેવની સાથે જ છું અને ગુરુદેવ મારી સાથે જ છે.

“આપણા ભરતભાઈ (હાલમાં અમેરિકા છે તે) કહેતા હતા કે યોગભિશુજીએ વિનુભાઈને ‘બાપુ’ની પદવી આપી. ત્યારે

અમે ખુલાસો કર્યો કે તમે કહો છો એમ નથી. પરંતુ વિનુભાઈ અમારા સંપર્કમાં આવ્યા તે પહેલાં જ 'બાપુ'નું ઉપનામ પામી ચૂક્યા હતા. એથી વિનુભાઈને 'બાપુ' બનાવવાનો યશ-અપયશ અમને મળે એ બરાબર ન કહેવાય. બાપુ તો એ પોતાની મહેનતથી ઘઈ ગયેલા જ હતા. એમનું મંડળ એમને બાપુ જ કહેતું હતું. તો, એમાં તો એમની પોતાની સાધના હતી. એમાં અમને કોઈ એમ કહે કે યોગભિક્ષુજીએ એમને બાપુની પદવી આપી, તો એ તો અમને મફતમાં યશ મળી ગયો કહેવાય. એ ટીક ન કહેવાય. અને એને અપયશ ગણીએ તો એ અપયશ પણ અમે લેવા માગતા નથી.

“અમારા સંપર્કમાં આવવાથી કે અમારા સંપર્કમાં આવ્યા પછી તેઓ ભિક્ષુ બની ગયા હશે કે ભિક્ષુ બની જશે એવી સંભાવના ખરી. અમારા તરફથી એટલે કે તમારા તરફથી એમને કોઈ ઉપનામ મળે એવું તમે સૌ ઈચ્છતા હો અને તમને સૌને ગમતું હોય અને એમાં એમને વાંધો ન હોય તો એમને વાત્સલ્યથી ભરપૂર એવું એક ઉપનામ ભેટ-પ્રસાદીરૂપે આપીએ. (એ વખતે સભામાંથી વિનુભાઈ બોલ્યા કે બધું જ આપી દો.) આપણે એમને ઉપનામ આપીએ એનો અર્થ એવો નથી કે એમને સંન્યાસી બનાવી દેવાના છે, કે એમને દીક્ષા આપવાની છે, કે એમને ભગવાં વસ્ત્ર પહેરાવવાનાં છે, કે એમને આપણાથી 'જુદા' કરવાના છે. આ તો, જેમ આપણા ઘરે નાનું બાળક હોય એને કોઈ ભોપલો કહે છે, કોઈ બાબલો કહે છે ; એમ વાત્સલ્યથી ભરપૂર નામ હોય છે ને ? એવું નામ, ઓમપરિવારનું આપેલું નામ. અને એનાથી અમુક અર્થનું બોધન થતું હોય, અમુક અર્થ વ્યક્ત થતો હોય એવું નામ, એમના સ્વભાવને, ગુણને અનુરૂપ નામ, જે અમને ગમ્યું છે - “ગુરુપ્રેમભિક્ષુ”.

“ગુરુપ્રેમભિક્ષુનો અર્થ શું ? ગુરુપ્રેમ એટલે ગુરુદેવનો પ્રેમ, ઘણો ભારે પ્રેમ, બહુમૂલ્ય પ્રેમ, ગુરુદેવનો એમના તરફનો પ્રેમ, એમનો ગુરુદેવના તરફનો પ્રેમ. ભિક્ષુ એટલે સાચી સમજણ પ્રાપ્ત કરવી; તે જ જેમનો સંન્યાસ, ત્યાગ. તેથી ગુરુપ્રેમભિક્ષુ એટલે જોણે ગુરુદેવનો પ્રેમ પ્રાપ્ત કરવામાં વચ્ચે જે નડતર આવ્યું એને એક લાતે ઉડાડી દીધું, એવા શૂરવીર પુરુષ. ગુરુપ્રેમભિક્ષુ એટલે જોણે ગુરુદેવને પ્રેમ આપવામાં વચ્ચે જે કંઈ બંધનો આવ્યાં એને એક ઝાટકે કાપી નાખ્યાં, ત્યાગી દીધાં, એવા મહા વીર પુરુષ. આવો છે ગુરુપ્રેમભિક્ષુનો અર્થ, ઘણો જ વિશાળ અર્થ છે.

“ગુરુપ્રેમભિક્ષુ તો હવે અમેરિકા જઈ રહ્યા છે. અમે

એમને અમેરિકા જવાની સંમતિ આપી જ ન હોત, જે પરમાત્માએ ડોક્ટર સોમાભાઈ પટેલને મોકલ્યા ન હોત. ડોક્ટરની ભેટ અમને મળી ન હોત તો ગુરુપ્રેમભિક્ષુને અમેરિકા જવાની સંમતિ આપી જ ન હોત. ગુરુપ્રેમભિક્ષુ અમેરિકા જાય પછી આપણી પાસે કશું રહે નહીં. એમના પોતાની બદલીમાં આપણને તેઓ ડોક્ટરને આપતા જાય છે. અને તમારી ઈચ્છા એમને પણ વાત્સલ્યથી ભરપૂર નામ આપવાની હોય તો તેમને પણ નામ આપીએ. જોથી વિનુભાઈના પ્રતિનિધિ તરીકે એમની જવાબદારીઓ સંભાળે. તો, હવે એમને પણ પૂછવું જોઈએ ને? એમની સંમતિ તો લેવી પરે ને ? જે સોમાભાઈની ઈચ્છા હોય તો આપણે એક નામ આપીએ. (સોમાભાઈ મૌન છે. નીચું જોઈને બેઠા છે.) મૌનમ્ સંમતિ લક્ષણમ્ ! તો એમનું હુલામણું નામ તેમના ગુણ-સ્વભાવ પ્રમાણે “સદ્ગુરુસમર્પણભિક્ષુ”. હાલમાં તો આ કાગળનો સિક્કો આપીએ છીએ, પછી એમને પાકો બનાવીને આપીશું. ડૉ. સોમાભાઈને આ વાત્સલ્યભરપૂર નામ અર્પણ કરે છે આપણા ગુરુપ્રેમભિક્ષુજી.” (એ વખતે સૌ આનંદમાં આવીને બોલે છે - સત્યગુરુદેવની જય, ધર્મગુરુદેવની જય.)

પૂ. રવુભા બાપુનાં આશીર્વચન

રામચંદ્ર ભગવાનની જય, કૃષ્ણબળદેવની જય.

પૂ. યોગીશજીશ્રી (યોગભિક્ષુજી) તથા ઓમપરિવાર.

આજે આપણે શ્રી વિનુભાઈને શુભેચ્છા આપવા ભેગા થયા છીએ. ગુરુમહિમા એ અમૂલ્ય છે. એની કોઈ કિંમત કરી શકે તેમ નથી. રામાયણમાં લખ્યું છે - ગુરુ બિન હોય ન જ્ઞાન, જ્ઞાન ન હોય વૈરાગ્ય બિન. ગુરુ વિના જ્ઞાન પ્રાપ્ત થતું નથી એમ તુલસીદાસજી લખે છે. પરંતુ જ્ઞાન ઉપર પ્રેમ ન હોય તો ગુરુ ગમે તેટલું જ્ઞાન આપે તોપણ એ જ્ઞાન ઠરી શકતું નથી, શિષ્ય તે લઈ શકતો નથી. એને માટે લખ્યું છે કે પથ્થર ઉપર અમૃતની વૃષ્ટિ ધાય તોપણ એના ઉપર દૂલ ઊગતાં નથી. તેવી રીતે મનુષ્યને જ્ઞાન લેવાની ઈચ્છા ન થાય ત્યાં સુધી બ્રહ્મા જેવા સો ગુરુઓ એની આજુબાજુ આવે તોપણ એને જ્ઞાન લાધતું નથી. ત્યારે સમર્થ શિષ્ય મળે અને સમર્થ ગુરુ મળે ત્યારે જ શિષ્ય જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી શકે.

આપણે જાણીએ છીએ કે સ્વાતિના વરસાદ સિવાય સાચાં મોતી પાકતાં નથી. સ્વાતિ તો બધે વર્ષે છે, પણ જે છીપ એ સ્વાતિનું જળ ઝીલે છે એમાં જ મોતી ધાય છે, બીજી છીપમાં

થતાં નથી. એમ ગુરુવાક્યને જોગે અડાણ કર્યું છે એ જ સાચું મોતી થઈ શકે. અને એના માટે વિનુભાઈને ધન્યવાદ આપીએ છીએ. હું તો એમને કહું છું કે ઓમ્પરિવાર એટલે ઓમ્કાર છે. ઓમ્ એ ઈશ્વરનું નામ છે. એમાં રેફ થાય છે, એ એની ભુજ છે, એ એનો મકાર છે. તો, હું તો રામભક્ત છું એટલે ભગવાનને પ્રાર્થના કરું છું કે ઓમ્કાર છે એ પણ તમારું સ્વરૂપ છે. એટલે જ્યારે જ્યારે વિનુભાઈને સહાયતાની જરૂરત પડે ત્યારે એમને સહાયતા પહોંચાડજે એવી અમારી સર્વની પ્રાર્થના છે. હરિ ઓમ્.

ગુરુપ્રેમભિક્ષુજનું ઉદ્બોધન

પ્રાતઃસ્મરણીય પ. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી, ભક્તશિરોમણી રઘુભા બાપુ, મોટાભાઈ (શ્રી ગીરજશંકર જ્ઞેશી) અને ઓમ્પરિવારના દિવ્ય આત્માઓ.

ઘણા વખત પછી બોલવાનો પ્રસંગ થયો છે. આમ તો ઘરમાં, ખાનગીમાં સત્સંગો ચાલ્યા કરે. જાહેરમાં બોલવાનો પ્રસંગ પહેલાં વાર ઊભો થયો છે.

આપણે કહીએ છીએ કે પ્રાતઃસ્મરણીય ગુરુદેવ, તો શું ગુરુને સવારે જ યાદ કરવાના, બપોરે કે રાત્રે નહીં? હું તો કહું છું કે નિરંતર સ્મરણ ચાલવું જોઈએ. એટલા બધા ગુરુમય થઈ જાવ. જીવનની હર ક્ષણે, શ્વાસોશ્વાસ સ્મરણ ચાલવું જોઈએ. આ વાતનો મને સતત અનુભવ છે. ગુરુમહારાજ પાસેથી કોઈ મોટામાં મોટી ભેટ મળી હોય તો તે છે 'સદ્ગુણો જેવાની ટેવ'. દુનિયામાં કોઈપણ, જડ કે ચેતન, સારો કે ખરાબ કોઈપણ, ગુણગ્રાહક દષ્ટિને લીધે દુશ્મન નથી બાગતો. આ વસ્તુ ઓમ્પરિવારમાં ગ્રાહ્ય બનવી જોઈએ, સ્વીકારવી જોઈએ. તો તમારા જીવનમાં કદાપિ નિષ્ક્રમતા નહીં આવે. તમે સાચા માણસને છેતરતા નહીં, પરંતુ સમજીને છેતરાવાનો પ્રયત્ન કરજે; તો તમે કોઈ જગ્યાએ છેતરાશો નહીં. ગુરુજી પાસેથી આ આગમોલ ભેટ મને મળી છે. એટલે હું કોઈ વખત નિરાશ થયો નથી, થતો નથી.

મારા મોટાભાઈ અમેરિકા છે. એ એમના જીવનમાં ઘણી વાર નિરાશ થાય ત્યારે મારી પાસે આવે. માણસ મરી ગયો હોય તો બીજી મિનિટે બોલશે એટલી બધી મને આશાઓ. એટલે ઘણી વાર મને કહે, "વિનુ, તારા જેટલો ઉત્સાહી અને આશાવાદી માણસ જોયો નથી!" કુટુંબની ખરાબમાં ખરાબ હાલતમાં હું એકલો હસતો હોઉં. એને કારણે અમે બધા ભાઈઓ અમેરિકામાં છીએ. મારો વિચાર ઘણાં વર્ષ પહેલાં અમેરિકા

જાન્યુઆરી-૧૯૯૮

જવાનો હતો. પણ સંજોગો એવા બને અને પરિસ્થિતિવશ લંબાય એટલે જ્યારે જ્યારે આવા પ્રસંગો થાય છે અને જેમ જેમ ગુરુજીના સાંનિધ્યમાં આવવાનું થતું જાયું એમ શ્રદ્ધા વધુ સ્થિર થતી ગઈ.

ગુરુજીના સાંનિધ્યમાં આવવાના મારા શરૂઆતના પ્રસંગોનું વર્ણન કરું તો તમને એમ લાગે કે 'આપણે ખરેખર નસીબદાર છીએ.' દેવોને દુર્લભ એવું નસીબ આપણી સાથે છે. ઘરેથી નીકળતાં પહેલાં જ શરીરમાં ધરતીકંપ ચાલુ થઈ જાય. ગુરુજીની સાથે બોલવાનું તો બાલુએ રહ્યું પરંતુ ગુરુજી કેવી રીતે જોશે આપણી સાથે, એ અગત્યનું થઈ પડતું. અમારે માટે પરીક્ષા હતી. જ્યોતિષી તરીકે લોકો મને ઓળખે. વાસ્તવમાં હું જ્યોતિષ જાણતો નથી. પરંતુ લોકો એમ માને કે હું બોલું એ ખરું પડે છે. ખરું તો તમે પાડો છો. કારણકે તમારા જીવનમાં જે સંજોગો છે, એ સંજોગો બદલી નાખો એટલે સફળતા તમારી જ છે; પરંતુ એમાં નમ્રતા, નિરહંકારીપણું જેવા સદ્ગુણો આપણી પાસે હોવા જોઈએ. તેવા સદ્ગુણો સદ્ગુરુ પાસેથી પ્રાપ્ત થાય છે.

સદ્ગુરુ આપણને મળ્યા છે અને એમની ચરણરજ જેવાનું સદ્ભાગ્ય આપણને પ્રાપ્ત થયું છે. યુગો સુધી એમની સાથે રહીએ, જન્મજન્મમાંતર સુધી એમની સાથે રહીએ. અને સદ્ગુરુને શું આપી શકીએ? હું તો એમ માનું છું કે આપણા બધા જન્મોના સત્કર્મને, પુણ્યને અને જે કાંઈ પુણ્ય-કર્મ હવે કરવાનાં, તે બધું મૂકી દઈએ તોપણ આપણું પલ્લું હલકું જ રહેવાનું, આપણું પલ્લું નમવાનું નથી. સદ્ગુરુનો એકએક શબ્દ જીવનમાં આદર્શ તરીકે ઉતારીશું, તો પછી કહો કે આપણે સંસારમાં દુઃખ ક્યાંથી પ્રાપ્ત કરીશું? જે કાંઈ સુખ છે તે પ્રાપ્ત કરવાની ચાવીઓ ત્યાં જ છે. અને એની જ્યારે સમજણ આવશે - હું તો જ્યારે ગુરુજી પાસે આવ્યો ત્યાર પછી દુઃખ શું છે એની જાણ મારા માટે તો મુશ્કેલ છે, કારણકે મનની એટલી બધી એકાગ્રતા, સહનશક્તિ ગુરુજીના સાંનિધ્યમાત્રથી પ્રાપ્ત થઈ છે. હું જે કંઈ છું એ મારા ગુરુજીના પ્રતાપથી છું. અસ્તુ.

તો, તા. ૧૪-૨-૮૦ના રોજ મહાશિવરાત્રીના દિવસે ઓમ્પરિવારના બે સત્સંગીઓની વિધિ થઈ. શ્રી વિનુભાઈ શાહ બન્યા ગુરુપ્રેમભિક્ષુ અને ડૉ. સોમાભાઈ પટેલ બન્યા સદ્ગુરુસમર્પણભિક્ષુ. તા. ૩-૫-૮૦ ના રોજ શ્રી રોહીતભાઈ સુખરિયાનું નામકરણ થયું, જેમને ગુરુધ્યાનભિક્ષુ નામ અપાયું. શ્રી ગુરુધ્યાનભિક્ષુજીના નામકરણ દિવસની વિગતો હવે પછીના અંકમાં પ્રગટ કરીશું.

ઓ. પ્રે. પ. ટ્રસ્ટને માધ્યમ બનાવી પ્રોજેક્ટ-લાયબ્રેરી અંતર્ગત પુસ્તકાલયોને સ્પોન્સર કરનારાઓની યાદી

ક્રમાંક	નામ	પુસ્તકાલયોની સંખ્યા			
૧)	સ્વ. શ્રી કેશવલાલ વ્યાસ	૧૬	૧૦)	શ્રી પી. એન. રાઠોડ	૧
૨)	મે. શ્રીજી ડેવલપર્સ	૧૦	૧૧)	શ્રી કે. એમ. કાપડીયા	૧
૩)	શ્રી મોહનદાસ ગોરધનદાસ ભાવસાર	૫	૧૨)	શ્રી આર. સી. પાઠક	૧
૪)	શ્રી ઓજસભાઈ અને મિત્રો	૫	૧૩)	શ્રી એ. એમ. પઠાન	૧
૫)	શ્રી ગોવિંદભાઈ પ્રજાપતિ	૪	૧૪)	શ્રી સી. વી. પરમાર	૧
૬)	શ્રી એન. એસ. ગાંધી	૪	૧૫)	મે. સંજય સોની એન્ડ એસોસીએટ્સ	૧
૭)	શ્રી હીરાભાઈ દેવુભાઈ રબારી	૪	૧૬)	શ્રી સ્વયંસિદ્ધા આર. પંડ્યા	૧
૮)	મે. કે. કે. ટી. ડીપો	૨	૧૭)	શ્રી ભાર્ગવ આર. પંડ્યા	૧
૯)	શ્રી માવજીભાઈ ધોભાગુભાઈ પટેલ	૨	૧૮)	શ્રી પલ્લવી આર. પંડ્યા	૧

પ્રોજેક્ટ-લાયબ્રેરી હેઠળ આવરી લેવાયેલ પુસ્તકાલયોની યાદી (ગતાંકથી ચાલુ)

૧૮૭૧	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. આગીપોર, તા. બાયડ, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૭૮	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ચીંચાગી, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૮૫	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વાંગડ, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૨	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. અશોકપુરા, તા. હિંમતનગર, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૭૯	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. બોરીઆ, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૮૬	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. મધપુર, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૩	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. રાવોલ, તા. ઈડર જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૮૦	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ચીખલી, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૮૭	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ભંડારા, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૪	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કમાલપુર, તા. પ્રાંતીજ, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૮૧	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. આસપુરા, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૮૮	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. છોતરા, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૫	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. શામળાજી, તા. ભિલોડા, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૮૨	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વાંકાનેર, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૮૯	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. સરાડ, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૬	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. રાયપુર, તા. ભિલોડા, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૮૩	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. પાડલીયા, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૯૦	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. સરસડી, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.
૧૮૭૭	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કેશવપુરા, તા. ભિલોડા, જિ. સાબરકાંઠા.	૧૮૮૪	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. મોલારા, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.	૧૮૯૧	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. પઢારીઆ, તા. સંતરામપુર, જિ. પંચમહાલ.

१८९२	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. छापाण, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०४	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. धनेश्वर, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१७	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. वांकोव, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.
१८९३	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. टींभरवा, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०५	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. लोन्नपुरा, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१८	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. बेरका, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.
१८९४	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. गामडी, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०६	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. पंचोवा, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१९	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. गोवागा, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.
१८९५	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. कोसंबा, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०७	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. धानपुर, ता. वीमभेडा, नि. पंचमढाव.	१८२०	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. दुंगरा, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.
१८९६	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. सभरा, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०८	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. कंबोई, ता. वीमभेडा, नि. पंचमढाव.	१८२१	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. यगासर, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.
१८९७	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. करमेव, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८०९	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. पाव्ही, ता. वीमभेडा, नि. पंचमढाव.	१८२२	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. लभरा, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१८९८	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. जोराडिया, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८१०	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. संजेवी, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२३	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. लवागा, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१८९९	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. भोगहरा, ता. संतरामपुर, नि. पंचमढाव.	१८११	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. बाळरवाडा, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२४	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. गांगटा, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१९००	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. डभवा, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१२	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. गरडु, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२५	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. नामरीडा, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१९०१	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. भरोड, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१३	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. वरोड, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२६	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. मोराई, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१९०२	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. लंभुसर, ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१४	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. चित्रीडीया, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२७	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. इतेपुरा, ता. बुगावाडा, नि. पंचमढाव.
१९०३	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. वाव (जाव), ता. देवगढभारिया, नि. पंचमढाव.	१८१५	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. कोटा, ता. जावोद, नि. पंचमढाव.	१८२८	सार्वजनिक पुस्तकालय मु. पो. वहराड, ता. प्रांतिन, नि. पंचमढाव.
		१८१६	सार्वजनिक पुस्तकालय	१८२९	श्री नर्मदा विनय सार्व. पुस्तकालय मु. सुवा, पो. रडिगाड,

2006	નિ. વડોદરા. સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. શહેરા, તા. પાદરા, નિ. વડોદરા.	2029	નિ. વડોદરા. સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કરસીયા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2034	નિ. વડોદરા. સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ચનવાડા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2007	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કોટણા, તા. પાદરા, નિ. વડોદરા.	2022	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. આંકલિયા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2035	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. બોરીયાદ, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2010	સરકારી માધ્યમિક શાળા મુ. પો. આહવા-ડાંગ, પીન-૩૯૪૭૧૦.	2023	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. મુઢેલા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2036	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. અકોટી, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2011	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. યન્તેજ, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2024	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. હરિપુરા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2037	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વાલીપુરા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2012	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વિરોજ, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2025	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ચંદ્રનગર, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2038	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. લુણાદરા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2013	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. મેવલી, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2026	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વાંસીયા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2039	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. નંદેરિયા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2014	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ગોઠડા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2027	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કડા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2040	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. માવલી, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2015	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. પિલોલ, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2028	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કડધરા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.	2041	ગાયત્રી પુસ્તકાલય મુ. પો. લીમડી, તા. ઝાલોદ, વાયા. દાહોદ, નિ. પચંમહાલ. પીન-૩૯૯૧૮૦.
2016	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વકતાપુરા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2029	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. કુઢેલા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.	2042	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. માલપુર, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2017	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વેજપુર, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2030	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ઢોલાર, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.	2043	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ગરાડા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2018	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વરસડા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2031	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. પુનીયાદ, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.	2044	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. વાણીયાટ, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2019	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ઈટવાડા, તા. સાવલી, નિ. વડોદરા.	2032	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. રાજલી, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.	2045	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. ભેખડા, તા. ડભોઈ, નિ. વડોદરા.
2020	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. પ્રતાપપુરા, તા. સાવલી,	2033	સાર્વજનિક પુસ્તકાલય મુ. પો. મોરપુરા, તા. ડભોઈ,		

વેસ્ટ ટાઈપસેટીંગ :- જનકી ગ્રાહીક્સ એન્ડ સ્ક્રીન પ્રિન્ટીંગ ૧૦, ત્રિવેણી પાર્ક સોસાયટી, રત્નાપાર્ક, અમદાવાદ-૬૧. ફોન :- ૭૪૫૪૬૬૯૯
અન્યુઆરી- ૧૯૯૮

जीश्वर का बोधकं (नाम) प्रणव/ओम् है ।

(समाधिपाद के श्रुतों का भाषानुवाद)

- (२४) क्लेश, कर्म, कर्मफल और वासना जिसमें नहीं है ऐसा पुरुषविशेष/चेतनविशेष जीश्वर है ।
- (२५) जीश्वर संपूर्ण सर्वज्ञ है ।
- (२६) जीश्वर पूर्वकाल के गुरुओं के भी गुरु है और काल की मर्यादा से (जन्म-मृत्यु से) पर है ।
- (२७) जीश्वर का नाम प्रणव/ओम् है ।
- (२८) अर्थ के चिन्तन सहित ओम् का जप करना ।
- (२९) चिन्तन सहित जप करने से अन्तरायों का अभाव और आत्मसाक्षात्कार होता है ।

वामिश्वरान् ओम् परिचय, १/अ, पतिपडनगर, नागपुरा, अहमदाबाद-३८० ०१२ ।

● द्रष्टव्य उद्देशो :-

- (१) सर्वव्यापक परम सूक्ष्म चेतन तत्त्व के जेनुं नाम प्रणव (ओम् -ॐ) छे तेनी प्रतीति जहुवनसमाजने कराववा प्रयत्न करवो ।
- (२) 'योग' जो प्रचार, प्रसार अने संशोधन करवा प्रयत्न करवो ।
- (३) समाजनुं नैतिक धोरण ठीयुं लाववा माटे आध्यात्मिक ज्ञानजो साहित्य द्वारा प्रचार अने प्रसार करवानो प्रयत्न करवो ।
- (४) आ उपरांत 'जहुवनहिताय-जहुवनसुखाय'ने लगतां कार्यो जेवां के केणवणी, तजीजी सारवार वगैरे करवा माटे प्रयत्न करवो ।

આદ્યસંસ્થાપક તથા આધ્યાત્મિક વડી
પ. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી

PRINTED & PUBLISHED BY :-

Dr. S. S. Bhikshu for

AUMGURU PREMSAMARPANDHYANBHIKSHU PARIVAR TRUST

1/A, Palladnagar Society, Narangpura, Ahmedabad - 380 013.

Printed at: Kunal Offset, Odhav, Ahmedabad.

Hon. Editor : Naishadh vyas

(Reg. No. E/4416 Date 11-5-81)

I.T.E.U. 80-G (5) No. H.Q. -III 33-163/95-96 up to March 2000

લવાજમ દર :-

વાર્ષિક સભ્ય (ભારતમાં) -----	રૂ. ૨૦-૦૦
આજીવન સભ્ય (") -----	રૂ. ૨૫૦-૦૦
વાર્ષિક સભ્ય (પરદેશમાં) -----	૧૨ \$
આજીવન સભ્ય (") -----	૧૦૧ \$

લવાજમ મોકલવાનું સ્થળ :-

- (૧) ડૉ. સોમાભાઈ એ. પટેલ
૧/અ, પલિયડનગર,
સેન્ટ ગ્રેવિયર્સ હાઈસ્કૂલ રોડ,
નારણપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૩.
- (૨) નૈષઘભાઈ સી. વ્યાસ
"સ્વાશ્રય",
૩, ગંગાધર સોસાયટી, રામભાગ પાછળ,
મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮.

સૂચના :-

- (૧) લવાજમ ચેક દ્વારા અથવા મનીઓર્ડર દ્વારા
" ઓ. પ્રે. પ. ટ્રસ્ટ " ના નામે મોકલવું. સાથે
આપનું પૂરું નામ, સરનામું શુદ્ધ અક્ષરોમાં
લખી મોકલવું.
- (૨) જે સભ્યનાં રહેઠાણનાં સ્થળ બદલાયાં હોય
તેમણે તેમના નવા રહેઠાણનું પૂરું સરનામું
લખી મોકલવું જેથી વ્યસ્થાપકોને અંક
મોકલવામાં સરળતા રહે.
- (૩) " રતમ્ભરા " ને લગતો પત્રવ્યવહાર નીચેના
સરનામે કરવો.
નૈષઘભાઈ સી. વ્યાસ
"સ્વાશ્રય",
૩, ગંગાધર સોસાયટી, રામભાગ પાછળ,
મણીનગર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૮.

પ. પૂ. ગુરુદેવ શ્રી યોગભિક્ષુજી
સાથેના સંસ્મરણો તથા પ્રેરક
પ્રસંગો આવકાર્ય છે.

To,

Pin Code

LM-318
INDEPENDENT R. DRIVE
NV
H